

še Parma. Ze kot mlada princesinja je bila znana kot velika dobrotnica revežev. Neštokrat je prosila svoje stariše za darove v denarju, obleki in živilih, katere je osebno prinašala revežem in jih med nje razdeljevala. Nobeno vreme ji ni bilo preslabo, da bi ne pohitela med nje in nobena bajta ji ni bila prenzika, da bi jim ne prinašala pomoči in tolažbe. — Kakor je cvetela ob Starnberskem jezeru rajna naša cesarica Elizabeta in je postala znana širši javnosti še le, ko se je z našim blagorokojnim cesarjem Franc Jožefom zaročila, tako tudi javnost ni niti se slutila, da postane ponižna parmska princesinja Cita še kedaj bodoča avstrijska cesarica. Svoje mlade dni je preživela naša nova cesarica ne daleč od Dunaja, v gradu Svarcau, ki je last parmskega vojvode Roberta. Tu je živela naša nova cesarica kakor brhka princesinja veselo in zadovoljno. Pesmi, ki jih je prepevala v krasnih gozdovih okrog gradu, so se zdaj v spominu Dunajčanom in Dunajčankam in nihče teh ni takrat slutil, da prepeva lepe pesmi naša bodoča cesarica.

Poletu leta 1911 jo je s ozrni nadvojvoda Karl Franc Jožef, naš novi cesar in se z njo zaročil. Poroka se je vršila dne 21. oktobra 1911 v najširšem slogu. Naš že blagorokojni cesar se je osebno udeležil poroke ter novoporočecema najprisrčnejše čestital. Mlada zakonska sta v začetku bivala na gradu Varthole, od izbruha vojske pa za cesarskem gradu na Dunaju.

Otroci našega novega cesarja.

Naši novi cesarski dvojci so se dosedaj narodili 4 otroci. Franc Jožef Otton, rojen dne 20. nov. 1912; Adelhajda, rojena dne 21. decembra 1913; Robert, rojen dne 8. februarja 1915 in Feliks, rojen dne 31. maja 1916.

Rumunsko bojišče.

Naši zmazovito prodirajo v Rumunijo. Cete, ki so severovzhodno od Orsove vdele v Rumunijo (Vlahijo), so v večdnevni bitki pri Targu-Junu (južno od Petrovega) premagale Rumune in prodrele dne 21. t. m. do mesta Kraiova, ki leži na široki rumunski ravnini ob reki Sil ob železnici Orsova—Bukarešta. Krajovo so naši zasedli. Rumunska armada pri Orsovi je odrezana od ostale armade. Rumuni se severno od Kampolunga in Sinaie ter na severovzhodni rumunski meji krčevito branijo. Sovražne čete ob reki Aluti so v nevarnosti, da jih naši od juga obkrožijo. V bližnjih dneh se bo bila na rumunski ravnini vzhodno od Kraiove in ob reki Aluta večja bitka. V Dobruči nič novega.

Italijansko bojišče.

Naši so zadnje dni iztregali Italijanom vzhodno od Gorice in v Vipavski dolini (pri Bilcih) več strelskih jarkov in tako pomaknili svojo črto nekoliko bližje Gorici. Italijani se baje z veliko žilavostjo pripravljajo na deseto ofenzivo.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču skoro nobenih važnejših dogodkov. Edino v galiskih Karpatih (pri Ludovi) so se zadnje dni vršili manjši boji.

Macedonsko bojišče.

Bitolj je padel! Dne 18. novembra se je Sarraillovi armadi posrečilo zavzeti važne višine južno-vzhodno od Bitolja ter močno utrjeno bolgarsko postojanko Čepel. S tem je bila usoda Bitolja zapечатena. Bolgari so zapustili mesto in Bitolj je zasedla Sarraillova armada. Sedaj se vršijo siloviti boji že severno od mesta Bitolj.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču traja borba med rekama Ancre in Somme že 136 dni. Angleži so baje že spravili na francosko bojišče 40 novih velikanskih topov, kakoršnih nima še nobena druga država.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Zopet nameščen je č. g. Jurij Cvetko kot kaplan pri Sv. Vidu pri Grobelnem iz učiteljske službe. Na petrazredni ljudski soli Lajtersberg—Krcvine je razpisano meslo učitelje. Prošnje do 15. decembra.

Osebna vest. Fregatai zdravnik dr. Iv. Fras, naš rojak od Sv. Jurija ob Ščavnici, je imenovan za liniškega zdravnika.

Slovenska gimnazija v Kromerizu se je ustanovila za slovenske begunce. Dijaki se sprejmejo brezplačno in so z vsem na državne stroške oskrbljeni. Prošnje se naj vložijo pri okrajnem glavarstvu, kjer begunci stanujejo, tekom osem dni. Prošnji je priložiti zadnje spričevalo.

Slov. kat. izobr. društvo „Kres“ v Gradcu ima v nedeljo, dne 26. nov. t. l. po poldanskih slov. večernicah svoj letni občni zbor v društvenih prostorih. Spored: Poročilo odbora in revizorjev, volitev novega odbora.

Naročajte „Glasnik“ najsv. Src! Kmalu izide 12 številka tega za versko življenje pomenljivega lista. V novem letniku, čegar 1. številka bo že izšla o Božiču, bo izhajal še v enkrat tako velikem obsegu, kakor v starem. Prinašal bo mnogo zanimivega berila in bo krepko pospeševal češčenje božjega Srca Jezusovega in Srca Marijinega med našim narodom. Med drugim bo razlagal dvanajstere obljube božjega Srca, kar bodo lahko č. g. dušni pastirji porabili za premišljevanje vsak prvi petek. Tudi za vojake bo prinesel marsikaj zanimivega. Vsled splošne draginje bo znašala naročnina na leto 2 K. List zasluži vsestranske podpore in bi pravzaprav moral biti že najbolj razširjen med našim ljudstvom. To se sicer ni, pa lahko sčasoma postane, ako bodo prijatelji božjega Srca pridno zanj nabirali naročnike. To se posebno prosimo vse č. gg. dušne pastirje. Stari naročniki, ostanite vsi zvesti in pridobite še veliko novih! „Glasnik“ bi naj bil v vsaki krščanski hiši. A naročajte list tudi vojakom. Oglasite se takoj, ko dobite 12. številko, za novi letnik pri vaših dušnih pastirjih, da se lahko določi, koliko iztisov se naj tiska novega letnika. Božje Srce Jezusovo bo bogat plačnik vsem, ki se trudijo za razširjenje nj govega češčenja po „Glasniku“ najsv. Src.

Peto vojno posojilo je razpoloženo v podpis do dne 16. decembra t. l. Podpiše se lahko na pošti, pri davkarjih, pri vsaki banki in pri vseh raznovrstnih denarnih zavodih, kjer se dobi tudi potrebna pojasnila. Posojilnice, ki so pri Zedružni Zvezi ljubljanski, istotako sprejemajo podpise.

Borojevič slavi mlade slovenske junake. Generalni polkovnik pl. Borojevič je poslal c. kr. namestništvu v Gradcu naslednje pismo: „V predloženih poročilih o bojih, ki so se vršili v zadnjih mesecih, so se med drugimi posebno pohvalno omenili tudi prostovoljni strelci 1., 2. in 3. stotnije strelskega bojnega bataljona Maribor IV. Tako častništvo, kakor tudi moštvo tega bataljona je s pogumno vsrajnostjo v najhujšem topničarskem ognju in z odlično pogumnim vedenjem in zvestim spolnjevanjem dolžnosti prispevalo k popolnemu vspehu. Te lepe vojaške čednosti so dobile najpopolnejšo priznanje v pohvali, ki so jo ti hrabri možje dobili od svojih predstojnikov. 37 hrabrostnih svetinj kinde prsa teh junakov. To naznanjam s posebnim veseljem. Borojevič l. r. gen. polk.“

Vjetniki v Rusiji se spominjajo „Slovenskega Gospodarja.“ Dobili smo sledečo dopisnico: Ufa, 28. avg. 1916. Slavno uredništvo! Vsem ocnjenim čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ pošiljam najsrčnejše pozdrave. Žalibog nisem dobil že po 11. mesecu še nobenega poročila iz ljube domovine. Največja tolažba za nas vojne vjetnike so poročila iz domovine. Daj Bog skoraj rešitev in srečno in veselo svidenje v domovini! Se enkrat pozdrav vsem domačinom od Ludovika Perko iz Ivanjce, Ljutomer.

Oprostitev podkovskih kovačev, ki so črnovojniki, od vojaške službe. O priliki ogledovanja konj po klasifikacijskih komisijah od uradnikov vojnega ministrstva se je doznalo, da v večini občin zelo pomanjkuje dobrih podkovskih kovačev. Vsled tega pa preti nevarnost, da bo veliko konj postalo nesposobnih za vojaške namene vsled napak in boleznih na kopitih, na kosteh in kitah nog. C. kr. okrajna glavarstva se glasom odloka c. kr. kmetijskega ministrstva z dne 24. oktobra 1916, št. 48.023, pozovejo, tozadevne razmere v občinah preiskati ter v največjem obsegu staviti predloge, da se podkovski kovači oproste od črnovojniške službe, zlasti če se gre za starejše kovače, ki so v zaledju in ki niso sposobni za vojaško službo v bojni črti. Zaradi velike važnosti te zadeve je postopati z največjo nujnostjo, to se pravi, občine naj takoj vložijo na okrajna glavarstva prošnje za oprostitve podkovskih kovačev.

Pojasnila za potna dovoljenja. Vrhovno armadno poveljstvo razglša: Ker se množijo slučajji, da prosijo razne osebe pismeno ali brzojavno vrhovno armadno poveljstvo za pojasnila o potnih dovoljenjih ter vsled tega povzročajo vrhovnemu armadnemu pe-

veljstvu veliko nepotrebnih pisarij, se izjavlja, da vrhovno armadno poveljstvo v bodoče ne bo več dajalo nobenih tozadevnih pojasnil. Pojasnila za potna dovoljenja bo dajala samo pristojna okrajna politična oblast, v mestih Maribor, Ptuj in Celje pa mestna politična oblast.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, Stolna ulica št. 6, sprejema podpise na 5. avstrijsko vojno posojilo in daje potrebna pojasnila v uradnih urah.

Gospodarske novice.

Naročila za semenski krompir. Radi velikega pomanjkanja jedilnega krompirja bo nastalo spomladi še večje pomanjkanje semenskega krompirja. Opozarjamo posestnike, da si že sedaj odberejo in določijo potrebne množine krompirja za seme. Kdor pa vidi, da mu bo semenskega krompirja na vsak način zmanjkalo ali želi radi potrebe spremembe semena kako drugo krompirjevo vrsto za seme, pa naj takoj pri občinskem uradu javi svoje potrebe. Zadnji čas za taka naznanila je do 30. novembra. V takem naznanilu se mora navesti: ime in stanovništvo posilca, velikost posestva, površina njive, ki se bo nasadila s krompirjem in potrebna množina semenskega krompirja v kilogramih. Županstva morajo ta naznanila vpslati najpozneje do 15. decembra t. l. okrajnemu glavarstvu.

Kmetje in kmetice pozor! Cesarski namestnik grof Clary je izjavil pri zadnjem posvetovanju vseh zastopnikov v Gradcu, da se bo oziralo in vstelo pri popisovanju zalog na množino zasezene moke in žita, katerega je odvzela oblast ob priliki zapore mlinov.

Sladkor za kmetstvo prebivalstvo. Dež. odbornik dr. Verstovšek je zahteval od cesarskega namestnika, naj skrbi za to, da dobijo kmetje dovolj sladkorja. Poudarjal je, da kmetice oddajo vse pridelke; zato pač smejo zahtevati vsaj to, da se jim oskrbi sladkor za kavo. Namestnik je obljubil, da bo ukrenil vse potrebno. Do konca tega meseca se izdajo posebni ukrepi za oskrbo dežele s sladkorjem.

Cene za les. Dunajske velike lesne trgovine so sklenile sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi (smrekov, jelov, borov les) 45—55 K, hlodi (bukov, hrastov in sploh trdi les) 98—110 K. Hrastove debele deske 240 K, tanjše 268 K. Čtesani ali oglati žagan les (smreka, jelka, bor) 65—85 K, bukov, hrastov pa 230—240 K. Na Češkem so lesne cene za 15 do 20% višje, v Galiciji pa za 10 do 15%. Za Štajersko so določene sledeče, razmeroma nizke cene: Mehki hlodi neotesani 38—55 K, trdi 55—98 K, mehke deske 88—110 K, oglati ali otesani mehki hlodi 75—105 K, trde deske 110—200 K. Cene za les naraščajo, blaga je malo, popraševanje pa živahno.

Cene za predivo. Za laneno predivo je določilo trgovinsko ministrstvo sledeče najvišje cene: za otreseno laneno predivo I. vrste, gostitev v vodi: 270 K za 100 kg; za otreseno laneno predivo II. vrste, gostitev v vodi: 220 K za 100 kg; za otreseno laneno predivo III. vrste, gostitev v vodi: 180 K za 100 kg; za zmikani lan I. vrste, ki ga v predtlačni ni treba več mlati, 270 K za 100 kg; za tri lan prima 220 K za 100 kg; za tri lan I. vrste 200 K za 100 kg; za tri lan 180 K za 100 kg; za tri lan III. vrste 160 K za 100 kg; za trto predivo in tuljev lan: I. vrste 120 K za 100 kg; II. vrste 90 K za 100 kg; III. vrste 60 K za 100 kg; za potirke, kolikor so pripravni za prejo, 30 K za 100 kg. — Od vlade določeni nakupovalec za predivo na Slovenskem Štajerskem in Kranjskem je trgovec Michael Omasen mlajši v Višnjigori na Kranjskem.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu se je v zadnji dobi pokupilo, oziroma poprodalo le nekaj malo tujega hmelja in so bile cene za tuj hmelj samo na papirju. Hmeljski prekupei, ki so pokupili večinoma vse zaloge tujega hmelja, čakajo sedaj na ugodno priliko, da ga drago prodajo. Neka inozemska trdka je ponujala za savinjski hmelj 120 K za 50 kg, a hmeljski prekupei ga niso hoteli prodati niti ene same bale.

Razne novice.

Prerokba glede vstajenja Poljske. Leta 1810 je poljski dominikanec oče Korcennecki videl v svoji stanici čudno prikazen. Sredi stanice je stal jezuit v črni halji, ki se je izdal za mučenika Andreja Bobola. Ta jezuit je bil dne 16. maja 1657 vjet od razkolnih Rusov, ki so ga na grozovit način mučili do smrti, ker je tako ognjevit razširjal katoliško vero. Pater Korcennecki je takrat goreče molil k temu mučeniku, da naj reši poljsko domovino krute ruske vlade. Prikazal se mu je tedaj Bobola in mu veli, da naj odpre okno svoje stanice. Skozi okno zagleda o. Korcennecki namesto ozkega samostanskega vrteca širok ravan, ki je bila pokrita z neštetiimi vojnimi trumami evropskih narodov: Rusov, Turkov, Francozov, Angležev, Avstrijcev, Prusov in drugih narodov, katerih ni mogel spoznati, ki so se v silno krvavi bitki bojevali med seboj. In blaženj Bobola mu pravi: „Kadar bo vojski, ki si jo videl zdaj v podo-